

1. Čítanie Gn 9,8-15

Čítaná stať obsahuje záverečnú časť biblického príbehu o potope (6,1-9,17). Po vyjdení z korába sa Bohu zapáči Noemova obeta a sľúbi, že už nikdy nezaplaví zem (8, 20-22). V tejto stati Boh obnovuje prísľub uzavretím zmluvy, ktorej znamením sa stáva dúha. Dúha nie je stvorená po potope, ale je po nej použitá ako znak a pripomienka novej zmluvy, ktorú Boh uzatvára nielen s Noemom a jeho synmi, ale aj s ich potomstvom čo po nich príde. Okrem toho do tejto zmluvy sú zahrnuté všetky živé bytosti, ktoré vyšli z korába: vtáctvo a dobytok a zvery ako aj zvieratá, čo sú na zemi. Opis účastníkov zmluvy takto pripomína prvú správu o stvorení (Gn 1,1-2,4) a spolu s úvodom deviatej kapitoly, kde sa píše o požehnaní a príkaze plodenia a množenia sa, naznačuje že ide o stvoriteľskú zmluvu. Tak ako prvé stvorenie vzišlo z oddelenia vôd pod oblohou od vôd nad oblohou a oddelenia súše od mora, tak po opadnutí vôd a vyjdení z korába na súš je Noe novým Adamom, ktorý dostáva novú šancu na budúcnosť. Prežitie vôd potopy v korábe je predobrazom prechodu cez vody Červeného mora, kde sa rodí vyvolený národ, s ktorým uzatvára Boh zmluvu skrze Mojžiša na Sinaji (Ex19). Dejiny spásy vrcholia v novej zmluve predpovedanej Jeremiášom (Jer 31,33), ktorú Ježiš Kristus - nový Adam - uzavrel svojou krvou na kríži ako novú a večnú zmluvu.

2. Čítanie 1 Pt 3,18-22

Kompozícia Prvého Petrovho listu je postavená na troch témach: vyvolený status komunity (1,14-2,10); kresťania ako cudzinci v tomto svete (2,11-3,12) a utrpenia života v diaspore (3,13-5,11), kde sú adresáti listu sú povzbudzovaní Kristovým príkladom. V stati 3,18-22 je Kristovo vykupiteľské utrpenie za hriešnikov aplikované na krst. Sú tu prítomné prvky vyznania viery, ktoré sa v prvotnej cirkvi používalo pri slávení krstu. Najprv je uvedený odkaz na prvotnú kerygmu o Ježišovej smrti a jeho zmŕtvychvstaní (3,18), zmienka o zostúpení k zosnulým (3,19), ale aj odkaz na príbeh potopy ako predobraz krstu (3,20-21) a nakoniec zmienkou o vystúpení do neba a mieste po pravici Boha v plnosti moci (3,22). Celá stať je poskladaná z mnohých odkazov na rôzne biblické texty, a tak na jednej strane poskytuje bohatstvo prvokresťanskej tradície, ale na druhej strane sa niektoré pasáže ťažšie vysvetľujú. Platí to najmä o interpretácii kázania duchom, čo boli vo väzení (3,19), ktoré v dejinách výkladu našlo svoje miesto v článku viery o zostúpení k zosnulým. V podstate celá stať prispela k tvorbe prvokresťanského vyznania viery, ktoré počas pôstu dostávajú katechumeni pripravujúci sa na krst. V rámci textov prvej pôstnej nedele je preto dôležitým tvrdenie, že záchrana ľudstva v Noemovom korábe je predobrazom krstu.

3. Evanjelium Mk 1,12-15

Markov stručný opis pokúšania Ježiša na púšti nadväzuje na trochu obširnejšie, ale tiež relatívne stručné uvedenie udalosti Ježišovho krstu v Jordáne (Mk 1,4-11). Nekompromisná stručnosť a dynamika opisu tohto prechodu od krstu v Jordáne do púšte nemusí ísť na vrub

kostrbatejšej štylistike, ktorá je pre evanjelistu Marka príznačná. Na rozdiel od Matúša a Lukáša, ktorí poskytujú v troch krokoch detailnejšie informácie o pokúšaní Ježiša a jeho víťazstve, v prípade Marka je Ježiš pasívny a je skôr objektom – osobou, ktorej sa týka činnosť iných. Subjektom je Duch, ktorý hnal Ježiša na púšť a tiež satan, ktorý ho pokúšal i anjeli, ktorí mu posluhovali. Týmto spôsobom sa ukazuje vstup Ježiša do duchovného boja a zlomenie moci satana, ktoré bude mať pokračovanie počas celého jeho verejného účinkovania. V Ježišovi sa priblížilo Božie kráľovstvo a silný protivník je vyhánaný zo svojich pozícií. Zmienka o divej zveri zvyrazňuje nehostinnosť a bezprostrednú hrozbu, ktorej je Ježiš na púšti vystavený. Divá zver však vo vzťahu k Ježišovi nevyvíja žiadnu aktivitu, čo sa vysvetľuje prítomnosťou slúžiacich anjelov. V tomto kontexte sa ukazuje odozva Ž 91,10-13: „Nestihne ťa nijaké nešťastie a k tvojmu stanu sa nepriblíži pohroma, lebo svojim anjelom dá príkaz o tebe, aby ťa strážili na všetkých tvojich cestách. Na rukách ťa budú nosiť, aby si si neuderil nohu o kameň. Budeš si kráčať po vretenici a po zmiji, leva i draka rozšliapeš.“ Zmienka o štyridsaťdňovom pobyte Ježiša na pustatine odkazuje nielen na postavu Mojžiša (Ex 34,28) a Eliáša (1 Kr 19, 1-8), ale aj na štyridsať rokov, počas ktorých putoval vyvolený národ po púšti.

Štefan Novotný

Foto: Miroslav Komanec

Publikované v spolupráci s [Katolíckym biblickým dielom na Slovensku](#).

The post [Komentár k biblickým čítaniam – Prvá pôstna nedela](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)